

### บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยโดยอาศัยทัศนคติ (Attitude Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของพนักงานเกี่ยวกับปัญหาที่อยู่อาศัยอันเนื่องมาจากการย้ายสำนักงานใหญ่ โดยทำการศึกษาข้อมูลที่อยู่อาศัยในอดีต ปัจจุบัน และการแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยในอนาคต ตลอดจนข้อมูลส่วนตัวทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา การเดินทาง สิ่งอำนวยความสะดวก และวิธีการดำเนินชีวิตของพนักงานธนาคารที่ย้ายมาที่สำนักงานใหญ่แห่งใหม่ โดยมีขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

#### การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษานี้รวบรวมจากแหล่งข้อมูล 2 ประเภท คือ

1. ข้อมูลทุติยภูมิ ได้จากการรวบรวมข้อมูลสถิติ รายงานจากหน่วยงานราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง วารสาร หนังสือพิมพ์ และสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ
2. ข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากการสัมภาษณ์ การออกสำรวจพื้นที่ และการออกแบบสอบถาม ในการวิจัยนี้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาวิจัยทางสถิติ ซึ่งมีขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลดังนี้

#### การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

##### 1. ประชากรในพื้นที่ศึกษา

ประชากรในการศึกษานี้ คือ พนักงานธนาคารผู้ทำงานในอาคารสำนักงานใหญ่แห่งใหม่ของธนาคารกสิกรไทย ถ.ราชบุรีบูรณะ และพนักงานธนาคารผู้ทำงานในอาคารสำนักงานใหญ่แห่งใหม่ของธนาคารกรุงศรีอยุธยา ถ.พระราม 3 โดยแต่ละธนาคารมีพนักงานที่ย้ายเข้ามาอยู่จำนวนมากกว่า 2,000 คน

##### 2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากประชากรที่จะทำการวิจัยในครั้งนี้ มีจำนวน ประมาณ 7,600 คน ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรขนาดใหญ่ ไม่สามารถทำการศึกษาได้ทั้งหมด จึงจำเป็นต้องเลือกศึกษากับประชากรเพียงบางส่วน โดยจะเป็นการเลือกตัวอย่างเพื่อทำการศึกษาและได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยอิงตามกำหนดของ Herbert Arkin And Raymond R.Colton ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยให้ความผิดพลาดไม่เกิน  $\pm 5\%$

ขนาดประชากร	จำนวนตัวอย่าง
1,000	244
2,000	278
3,000	291
4,000	299
5,000	303
10,000	313
20,000	318
50,000	321
100,000	321
500,000 ถึง >>	322

ที่มา : Herbert Arkin and Raymond R. Colton Tables For Statisticians (New York : Barnes & Nobels , Inc., 1963) pp. 151-152

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในการเก็บแบบสอบถาม ครั้งนี้เป็นกรเก็บข้อมูลแบบผสมระหว่างกรเก็บข้อมูลแบบ Accidental Sampling และ Quata Sampling คือ มีการกำหนดสัดส่วนของแบบสอบถามที่สอบถามตามแต่ละฝ่ายงานต่าง ๆ (Quata Sampling) และเป็นการเก็บแบบสุ่ม (Accidental Sampling) คือไม่เจาะจงว่าผู้ตอบแบบสอบถามคือใคร แต่จะสอบถามกับผู้ที่ทำงานในอาคารซึ่งเป็นใครก็ได้ที่พบและทำการสอบถาม

การศึกษาวัยครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาหน่วยประชากรที่มีจำนวนประมาณ 7,500 คน โดยได้ทำการศึกษา พนักงานในอาคารสำนักงานใหญ่ทั้ง 2 แห่ง คือ พนักงานธนาคารกสิกรไทย จำนวนประมาณ 3,500 คน และพนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยาจำนวนประมาณ 4,000 คน ดังนั้นจำนวนแบบสอบถามที่จะสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งสามารถแสดงตามตารางดังนี้

หน่วยงาน	จำนวนพนักงาน (คน)	จำนวนแบบสอบถาม(ชุด)
บมจ.ธนาคารกสิกรไทย	3,500	300.0
บมจ.ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	4,000	300.0
รวม	7,500	600.0

## การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตนเองจากภาควิชาเคหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. นำหนังสือไปขอพบผู้จัดการฝ่ายประชาสัมพันธ์ และผู้จัดการฝ่ายบุคคลของธนาคารทั้ง 2 แห่ง ดังนี้

2.1 ธนาคารกสิกรไทย จำกัด ทำหนังสือจากภาควิชาเคหกรรมไป พบผู้จัดการฝ่ายประชาสัมพันธ์ พร้อมแนบแบบสอบถามให้ตรวจสอบคำถาม จำนวน 1 ชุด และเมื่อผ่านการพิจารณาจากฝ่ายงานประชาสัมพันธ์ จึงส่งเรื่องต่อไปยังผู้จัดการฝ่ายการพนักงานพิจารณาและอนุมัติให้สามารถดำเนินการได้ โดยฝ่ายบุคคลได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังผู้จัดการฝ่ายของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อขอให้พนักงานในหน่วยงานของตัวเองตอบแบบสอบถาม ทั้งนี้ได้ส่งแบบสอบถามไป 350 ชุด และได้ส่งคืนกลับมา จำนวน 320 ชุด โดยใช้เวลารวมประมาณ 4 อาทิตย์ จึงมาขอรับแบบสอบถามทั้งหมดจากฝ่ายการพนักงานกลับคืนมา

2.2 ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด ทำหนังสือจากภาควิชาเคหกรรมไปขอพบผู้จัดการฝ่ายอาวุโสและรักษาการผู้จัดการฝ่ายการพนักงาน โดยท่านได้ตรวจสอบเนื้อหาในแบบสอบถามและอนุมัติให้สามารถแจกสอบถามแก่พนักงานภายในธนาคารได้ โดยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถาม โดยผ่านฝ่ายงานต่าง ๆ จำนวนประมาณ 350 ชุด และได้กลับคืนมา จำนวน 326 ชุด โดยใช้เวลารวมประมาณ 7 อาทิตย์

## เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งประกอบด้วยคำถามปลายปิด จำนวน 40 ข้อ โดยมีรายละเอียดในการสร้างดังนี้

1. กำหนดโครงสร้างแบบสอบถาม

การกำหนดข้อมูลที่ต้องการ การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาทัศนคติต่อปัญหาที่อยู่อาศัยของพนักงาน อันเนื่องมาจากการย้ายที่ตั้งสำนักงานใหญ่ และความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยและที่ทำงานของพนักงานธนาคาร ดังนั้น ข้อมูลที่ได้ทำการศึกษาแบ่งออกได้เป็น 3 ประเด็นหลัก ได้แก่

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ภูมิภาค และรายได้ต่อครัวเรือน
2. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ที่ทำงาน ได้แก่ การใช้บัตรเครดิต การมีโทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์ การมียานพาหนะ การเป็นสมาชิกคลับ รวมทั้งงานอดิเรกที่ทำประจำ
3. ข้อมูลด้านการทำงาน ได้แก่ รายได้ วิธีการเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

ระยะเวลาการเดินทาง เพื่อเป็นการศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเดินทาง ตลอดจนการใช้ชีวิตประจำวัน

4. ข้อมูลที่เกี่ยวกับที่อยู่อาศัย แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

4.1 ข้อมูลที่อยู่อาศัยปัจจุบัน ได้แก่ ลักษณะการครอบครอง ระยะการอยู่อาศัย การย้ายที่อยู่อาศัย ค่าใช้จ่ายด้านที่อยู่อาศัย และที่ตั้งที่อยู่อาศัย

4.2 ข้อมูลที่อยู่อาศัยในอนาคต ได้แก่ ลักษณะของที่อยู่อาศัย ทำเลที่ตั้ง ระดับราคา จุดประสงค์ของการซื้อที่อยู่อาศัย ระยะเวลาการซื้อที่อยู่อาศัย ลักษณะการจ่ายเงินเพื่อซื้อที่อยู่อาศัยใหม่ ความคาดหวังของสวัสดิการอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ แหล่งที่มาของเงินและปัจจัยการเลือกซื้อที่อยู่อาศัย

2. กำหนดตัวแปรในประเด็นหลัก โดยวิเคราะห์และคัดเลือกจากแนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำโครงสร้างแบบสอบถามที่ประกอบด้วยประเด็นหลัก ตัวแปรในประเด็นดังกล่าวไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำแก้ไข พิจารณาความถูกต้องด้วยทำการ Pre-Test โดยเทียบกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง (Literature)

4. ทำการ Pre-Test โดยการนำแบบสอบถาม ไปทดสอบกับกลุ่มประชากรเป้าหมาย (Target Population) ที่ อ. กรุงศรีอยุธยา รวม 20 ชุด แล้วนำมาทบทวน ปรับปรุงแก้ไข

5. จัดพิมพ์ โดยออกแบบให้มีการรหัส (Code) และกำหนดตัวแปรและค่าตัวแปรเพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์

6. จัดเตรียมโรเนียวพิมพ์แบบสอบถาม เพื่อไปดำเนินการแจกแบบสอบถามแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม

### **การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอรายงาน**

1. ข้อมูลชุดปฐมภูมิ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการค้นคว้าเอกสาร วารสาร หนังสือและแผนที่ มานำเสนอและวิเคราะห์ด้วยการบรรยายหรือพรรณนา (Explanation) และใช้ภาพหรือตารางประกอบในการนำเสนอ สภาพปัจจุบันและแนวโน้มในการพัฒนาพื้นที่ อ.พระราม 3 ตลอดจน การพัฒนาพื้นที่ให้เป็นย่านพักอาศัย เพื่อเป็นข้อมูลประกอบในการเสนอแนะแนวทางการจัดที่อยู่อาศัย เพื่อรองรับความต้องการที่อยู่อาศัย

2. ข้อมูลปฐมภูมิ นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม มาทำการวิเคราะห์ในเบื้องต้นจะตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องครบถ้วนทุกฉบับหรือไม่ จะเลือกใช้เฉพาะแบบสอบถามที่ตอบครบสมบูรณ์เท่านั้น แล้วนำมาลงรหัส เพื่อวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรม SPSS/PC ซึ่งประมวลผลในเรื่องดังต่อไปนี้

1. ค่าสถิติบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ จำนวนความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum)

2. Crosstab ได้แก่ การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร นำเสนอในรูปแบบตารางความสัมพันธ์

3. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการประมวลผลและสรุปผลการศึกษา

4. นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบของการบรรยาย ตาราง แผนภูมิ แผนที่และรูปภาพ

5. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเฉพาะข้อมูลที่มีความสำคัญมาก ๆ จะใช้วิธีการทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างสัดส่วนทางสถิติ ส่วนข้อมูลโดยทั่วไปจะแสดงความแตกต่างให้เห็นในรูปแบบของร้อยละจากกลุ่มแต่ละกลุ่ม วิธีการทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างสัดส่วน มีข้อตกลงเบื้องต้นในทางสถิติว่าการกระจายของประชากรเป็นปกติ และไม่ทราบความแปรปรวนของประชากร แต่ Assume ว่า ความแปรปรวนเท่ากันการทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างสัดส่วน ใช้การทดสอบสมมติฐานที่ว่า สัดส่วนที่ได้จากประชากร 2 กลุ่ม ไม่แตกต่างกัน นั่นคือ

$$H_0 : P_1 = P_2$$

$$H_1 : P_1 \neq P_2$$

$$\text{โดยมีสูตร } Z = \frac{P_1 - P_2}{\sqrt{PQ \left( \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

เพื่อ  $P_1$  เป็นสัดส่วนจากข้อมูลกลุ่มที่ 1

$P_2$  เป็นสัดส่วนของข้อมูลกลุ่มที่ 2

$P$  เป็นสัดส่วนรวมทั้งสองกลุ่ม หาได้จากสูตร

$$P = \frac{(n_1 \times P_1) + (n_2 \times P_2)}{n_1 + n_2} \quad \text{หรือ} \quad P = \frac{f_1 + f_2}{n_1 + n_2}$$

เมื่อ  $n_1$  และ  $n_2$  เป็นข้อมูลทั้งหมดในแต่ละกลุ่ม

$f_1$  และ  $f_2$  เป็นจำนวนที่นำมาคิดสัดส่วนในแต่ละกลุ่ม

$$Q = 1 - P$$

## แหล่งที่มาของข้อมูล

1. ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ หนังสือ วารสาร เอกสาร หนังสือพิมพ์และสิ่งตีพิมพ์ต่างๆ
    - หอสมุดกลาง สำนักวิทยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
    - ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
    - การเคหะแห่งชาติ
    - สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร
    - ฝ่ายวิจัยและวางแผนสินเชื่อ ธ.กรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)
    - ห้องสมุดธนาคารกสิกรไทย
    - ห้องสมุดธนาคารกรุงศรีอยุธยา
- ฯลฯ
2. ข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากการสำรวจภาคสนาม โดยการออกแบบสอบถาม

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

### วิธีการดำเนินการวิจัย

